

Medicatie bij dementie

Inleiding

Het beloop van dementie is in sommige gevallen te beïnvloeden met medicatie, zoals bij de ziekte van Alzheimer maar ook bij Lewy body dementie of Parkinson dementie. Dit medicijn wordt, als u daarvoor in aanmerking komt, door uw arts voorgeschreven. Het is van groot belang dat dit medicijn juist gebruikt wordt.

Werking medicatie

De ziekte van Alzheimer is niet te genezen. Bij sommige vormen van dementie lijkt er een relatie te bestaan met een tekort aan acetylcholine, ook wel boodschapperstof genoemd, een stofje die verantwoordelijk is voor de communicatie tussen hersencellen. Door medicijnen die de hoeveelheid acetylcholine in de hersenen verhogen, proberen we achteruitgang van de dementie te vertragen.

Doel van de medicatie:

- Zelfstandigheid langer te behouden;
- Gedragsveranderingen verminderen.

Deze medicijnen werken slechts bij een op de zeven patiënten. De werkzaamheid kan gedurende de behandeling ook afnemen. Daarnaast treden er bij een op de drie patiënten bijwerkingen op. Regelmatige controles zijn nodig om te beoordelen of medicatie aanslaat en het zinvol is om door te gaan met de medicijnen. Bij het gebruik van deze medicijnen heeft u ieder half jaar op de polikliniek geriatrie een controle-afspraken.

Welke medicijnen?

In Nederland is voor de behandeling van de ziekte van Alzheimer, Lewy body dementie en Parkinson dementie een beperkt aantal medicijnen beschikbaar:

- Cholinesteraseremmers (Rivastigmine of Galantamine)

Bij de ziekte van Alzheimer worden ze voorgeschreven bij beginnende tot matig ernstige dementie. Bij Parkinson dementie en Lewy body dementie kunnen deze medicijnen in alle stadia van de ziekte worden gegeven.

Het is belangrijk dat u de beschrijving van de medicatie goed doorleest. In uw geval gaat dit om:

- Rivastigmine** (Exelon, Permente, Rivastigmine en Prometax)
- Galantamine** (Reminyl, Galantamine)

Rivastigmine

Deze medicijnen worden verkocht onder de merknamen Exelon, Permente, Rivastigmine en Prometax. Al deze merknamen hebben dezelfde werkzame stof, namelijk Rivastigmine. Bij een lichte tot matig ernstige dementie kan Rivastigmine voorgeschreven worden. Deze kan als pleister of in tabletvorm voorgeschreven worden.

Werking

De boodschapperstof acetylcholine wordt in de hersenen bevorderd waardoor de hersencellen beter kunnen functioneren. De pleister geeft een werkzame stof af die gedurende de hele dag door de huid opgenomen wordt. Over het algemeen zijn er bij gebruik van de pleister minder bijwerkingen dan bij de tabletten.

Toediening

Het is belangrijk dat de medicatie zorgvuldig wordt toegediend om te voorkomen dat er teveel medicatie wordt ingenomen. Het is dan ook belangrijk dat de zorgverlener of mantelzorger dit doet. De pleister wordt eenmaal per dag op een vast tijdstip op de huid geplakt, de tabletten worden tweemaal daags ingenomen.

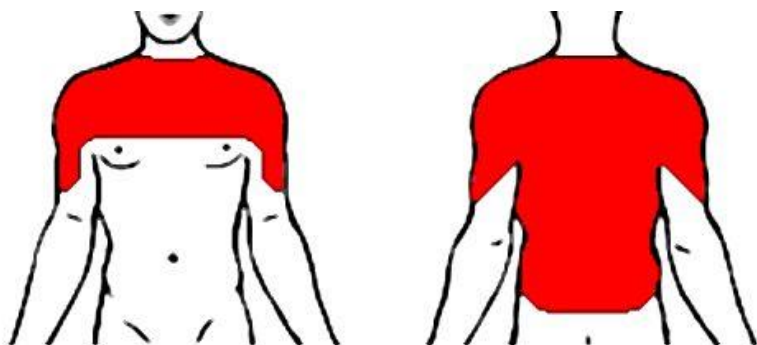
De tabletten zijn verkrijgbaar in verschillende doseringen, namelijk 1.5 mg, 3 mg, 4.5 mg en 6 mg. Uw arts zal u de juiste dosering voorschrijven en deze ophogen indien mogelijk.

Ook de pleisters zijn verkrijgbaar in verschillende doseringen. Bij de pleister staat de dosering op de pleister vermeld. De eerste maand begint u met een dosering van 4,6 mg. Daarna wordt dit verhoogd naar 9,6 mg per dag.

Plakinstructie pleister

- Zorg voor een schone, droge onbehaarde huid.
- Verwissel de pleister bij voorkeur na het douchen (of zwemmen).
- Plak de pleister niet op een geïrriteerde of beschadigde huid.
- Haal de pleister uit de beschermfolie
- Knip de pleister nooit kapot.
- De pleister mag op de gehele rug, bovenarmen of borstkas, maar niet op de borsten geplakt worden (zie afbeelding).
- Wissel de locatie van de te plakken pleister af. Plak de pleister nooit op dezelfde plek om huid irritatie te voorkomen, de huid heeft 2 weken hersteltijd nodig alvorens er weer een pleister op die plek geplakt kan worden.
- Plak de pleister met de plakzijde op de huid en druk de pleister 30 seconden stevig op de huid. Vermijd aanraking van de plakzijde met de vingers.
- Gebruik geen huidverzorgende producten zoals crème op de plek waar de pleister geplakt wordt. De pleister kan minder goed plakken en de medicatie kan minder goed opgenomen worden door de huid.

- Verwissel de pleister dagelijks op een vast moment op de dag.
- Haal eerst de oude pleister eraf voordat u een nieuwe plakt om een overdosering te voorkomen.
- Vermijd aanraking van de ogen nadat u de pleister vastgehouden heeft en was zorgvuldig uw handen met water en zeep. Houd pleisters weg bij kinderen.

Bijwerkingen

Vooral bij het starten van de behandeling of bij het ophogen van de dosering kunnen er bijwerkingen optreden. Deze verdwijnen meestal binnen twee weken.

Bijwerkingen zijn:

- Misselijk, braken en/of diarree.
Deze maagklachten zijn vaak een reden om de medicijnen te stoppen en komen bij de tablet vaker voor dan bij de pleister. Heeft u langer dan twee dagen diarree, overleg dan met uw behandelend arts.
- Huiduitslag. Lokale roodheid ter plaatse van de verwijderde pleister trekt normaal gesproken binnen twee dagen weg. Huiduitslag is bijna nooit een reden om met de pleister te stoppen
- Gewichtsverlies of verminderde eetlust.
Overleg met uw arts als u enkele kilo's afvalt.
- Jeuk. Voornamelijk bij de pleister op de plaats van toediening.
- Duizeligheid
- Hallucinaties
- Hoofdpijn

Lees de bijsluiters van uw medicatie goed door. Raadpleeg uw arts of apotheker als er bijwerkingen optreden.

Wat te doen als de pleister loslaat?

Verwijder de pleister en plak voor de rest van de dag een nieuwe pleister op de huid. Verwissel deze weer op het gebruikelijke tijdstip. Plakranden die achterblijven op de huid, kunnen met warm water en milde zeep of babyolie worden verwijderd.

Galantamine

Deze medicijnen worden verkocht onder de merknamen: Reminyl en Galantamine capsules. Al deze merknamen hebben dezelfde werkzame stof, namelijk Hydrobromide. Bij een milde-matig ernstige Alzheimer dementie kan Galantamine voorgeschreven worden. Deze wordt in tabletvorm voorgeschreven.

Werking

De boodschapperstof acetylcholine wordt in de hersenen bevorderd waardoor de hersencellen beter kunnen functioneren.

Toediening

Het is belangrijk dat de medicatie zorgvuldig wordt toegediend om te voorkomen dat er teveel medicatie wordt ingenomen. Het is dan ook belangrijk dat de zorgverlener of mantelzorger dit doet. De capsule wordt op een vast tijdstip bij de maaltijd gebruikt. Bij voorkeur in de ochtend.

De capsules zijn verkrijgbaar in verschillende doseringen, namelijk 8 mg, 16 mg en 24mg. Er zijn capsules die éénmaal per dag ingenomen worden en gedurende de hele dag wat medicijn afgeven. De eerste maand begint u met een dosering van 8 mg. Daarna wordt dit door uw arts verder opgehoogd.

Bijwerkingen

Vooraf bij het starten van de behandeling of bij het ophogen van de dosering kunnen er bijwerkingen optreden. Deze verdwijnen meestal binnen twee weken.

Bijwerkingen zijn:

- Misselijk, braken en/of diarree.
Deze maagdarmklachten zijn vaak een reden om de medicijnen te stoppen. Wanneer u diarree klachten krijgt die langer dan 2 dagen duren overleg dan met uw arts.
- Gewichtsverlies of verminderde eetlust. Overleg met uw arts als u enkele kilo's gewichtsverlies bemerkt.
- Hoofdpijn
- Trage polsslag
- Duizeligheid
- Hallucinaties
- Flauwvallen en zwakte of overmatige slaperigheid

Lees de bijsluiter van uw medicatie goed door

Raadpleeg uw arts of apotheker als er bijwerkingen optreden.

Wat te doen als u vergeten met een dosis medicatie in te nemen?

Neem de vergeten dosis **niet** alsnog in en neem uw volgende dosis op de gebruikelijke tijd in. Neem **geen dubbele dosis** om een vergeten dosis in te halen.

Als u meer dan één dosis bent vergeten in te nemen: raadpleeg dan uw arts of apotheker.

Vooraf bij het starten van de behandeling of bij het ophogen van de dosering kunnen er bijwerkingen optreden. Deze verdwijnen meestal binnen twee weken.

Bijwerkingen zijn:

- Duizeligheid
- Vermoeidheid / slaperig
- Hoofdpijn
- Verstopping
- Kortademigheid
- Evenwichtsstoornissen
- Hoge bloeddruk
- Verminderd reactievermogen

Wat te doen als u vergeten met een dosis medicatie in te nemen?

Neem de dosis alsnog in als u dit op dezelfde dag ontdekt. Ontdekt u het de volgende dag? Sla dan de vergeten dosis dan over. Neem **geen dubbele dosis op een dag** om een vergeten dosis in te halen.

Als u meer dan één dosis bent vergeten in te nemen: raadpleeg dan uw arts of apotheker.

Tot slot

Heeft u nog vragen, neemt u dan contact op met polikliniek Geriaters, telefoonnummer 0492 – 59 59 67.

Telefoonnummers en adressen

Polikliniek Geriaters

T: 0492 – 59 59 67

Locatie Helmond

Wesselmanlaan 25

5707 HA Helmond

T: 0492 – 59 55 55

Locatie Deurne

Dunantweg 16

5751 CB Deurne

T: 0493 – 32 88 88

Locatie Gemert

Julianastraat 2

5421 DB Gemert

T: 0492 – 59 55 55

